

Krusensterni LAEVA meeskonda võlus Kiltsi lossi ajalugu

Tallinna merepäevade raames külastas Eestit ajalooline purjelaev Krusenstern, mille meeskonnaliikmed käisid tutvumas ka Kiltsi mõisaga, kus kuulus meresõitja Adam Johann von Krusenstern elas ja töötas 19. sajandi esimesel poolel.

EVA KLAAS
eva.klaas@ajaleht.ee

Kuigi võõrustajad olid valmis vastu võtma ka viiskümmend inimest, sai külla sõita siiki vaid 26 meeskonnaliiget. Meremehe teenistusraamat annab õiguse käia maal ainult selle omavalitsuse piires, kus laev külastatakse, kaugemale sõitmiseks peab olema viisa.

Külaskäiku hakati kavandama juba kaks aastat enne seda, kui legendaarne purjelaev pärast 20 aastast eemalolekut esimest korda Eestisse oma kunagisse kodusadamasse jõudis ning Tallinna merepäevadel osales.

Siis kohtusid A. J. von Krusensterni nimelise mittetulundusühingu pikaajaline eestvedaja Lembit Keerus ja Väike-Maarja vallavanem Indrek Keskküla laevakapten Mihhail Novikoviga. "Leppisime kokku, et järgmine kord Tallinna sadamat külastades tullakse võimaluse avanedes ka Kiltsi," sõnas Keskküla.

Purjelaeval Krusenstern sõi-

davad eelkõige merekooli kadetid, sisenedes sadamatesse erinevates navigatsioonitingimustes. Võimalikult palju soovitakse oma reisi ühitada purjelaevade regattidega ja sadamafestivalidega.

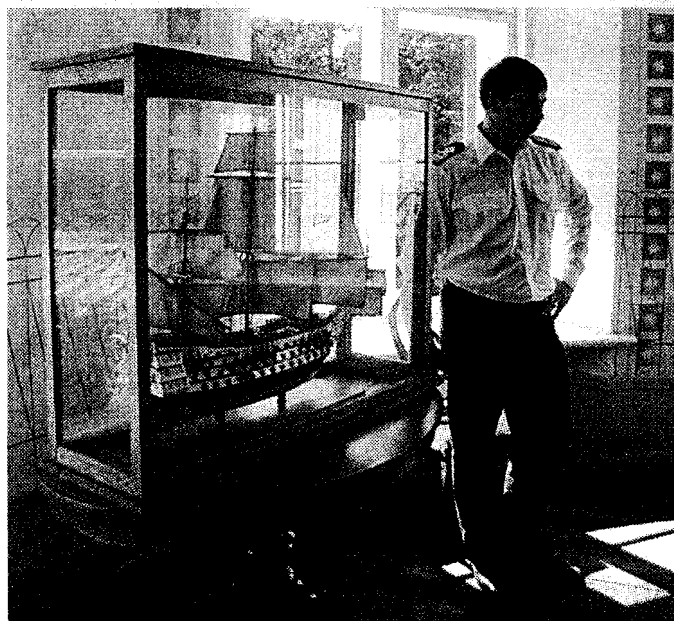
Ajalooliste laevade hulgas on see üks maailma suuremaid purjelaevu. 87 aasta eest, 1926. aastal Hamburgi laevatehases ehitatud teraskere ja mastidega laev kandis valmides nime Padua, enne Teise maailmasõja puhkemist tehti sellega 15 pikka retke Austraalia ja Tšiili vahel.

1946. aastal, pärast sõda, läks laev üle Nõukogude Liidu sõjalaevastikule ning hakkas kandma nime Krusenstern.

Eesti Kalatööstuse peadirektori Hugo Maide initsiatiivil sai 1981. aastal laeva kodusadamaks Tallinn ning pikkade purjetamiste vahel seisis see Paljassaare sadamas. Kümne aasta pärast anti laev Kalinigradi kõrgemale mereinseneride koolile.

A. J. von Krusensterni nimelise mittetulundusühingu pikaajaline juhi ning praeguse ju-

KRUSENSTERN ühendab

Krusensterni laevameeskonna liikmed, kellest suurem osa merekooli kadetid, külastasid Kiltsi mõisa.

2 X MERJE LEEMETS

hatuse liikme Lembit Keeruse sõnul olid külalised väga huvitatud nii Krusensterniga seonduvast kui ka Kiltsi mõisakompleksist tervikuna ning nende kaudu läheb info edasi. Keerus ütles, et Krusensterni nimi ja ajalugu on need, mis paljusid venelasi paeluvad ning omamoodi isegi kohustavad seda paika vaatama tulema. Krusenstern tegi suuremad tööd Lõunamere atlase koostamisel just Kiltsis.

"Venemaal tuntakse Krusensterni vastu isegi suuremat huvi kui Eestis," märkis Lembit Keerus.

"Külalistele pakkus suurt põnevust admiralikabineti, samuti need asjad, mis on seotud Krusensterni ümbermaailmareisiga, medalid ja gravüürid," rääkis vallavanem Indrek Keskküla.

Samal ajal laeva meeskonnaga oli Kiltsis ka Olga Petrakova Venemaa riiklikust telekanalist Kultuur, et koguda ideid järgmise Krusensterni jutustava filmi jaoks. Ta võttis filmile ka selle külaskäigu.

Lembit Keerus rääkis, et

3. augustil, kui Kiltsi lossis peetakse Krusensterni ümbermaailmareisi 210. aastapäevale pühendatud konverentsi, näidatakse ka Olga Petrakova filmi "Krusensterni purjed". Kohal on autor ise, kes räägib filmi sünniloost.

Film kajastab purjelaeva Krusenstern 2005. ja 2006. aasta ümbermaailmareisi, mille teekond kattus kuulsa meresõitja Krusensterni juhitud maailmareisiga aastatel 1803–1806.

Kiltsi põhikooli direktor Merje Leemets, kes kuulub ka A. J. von Krusensterni nimelise mittetulundusühingusse, rääkis, et koostööd on kavas jätkata. Laevakapten Mihhail Novikov pakkus välja võimaluse, et Kiltsi kooli parimad õpilased saaksid edaspidi purjelaevaga lühema merereisi kaasa teha. "Võimalik on ka, et reisi mõnda teise sadamasse alustatakse näiteks Soomest," täpsustas ta. Kapten tänas A. J. von Krusensterni nimelist mittetulundusühingut ja Väike-Maarja valda Krusensterni pärandi hoidmise ja väärtustamise eest.